

A cyclist wearing a blue and white jersey and a helmet is riding a road bike on a dirt path. The path is surrounded by dense purple heather. In the background, there are several large, mature trees with thick trunks and green foliage. The scene is set in a natural, open landscape.

Brede Welvaart in de Veluwe

Inzichten uit maatwerk door het CBS

Regionale monitor brede welvaart voor de gebiedsagenda Veluwe

Brede welvaart gaat over onze huidige kwaliteit van leven én de mate waarin deze ten koste gaat van die van generaties na ons of mensen uit andere delen van de wereld. Het gaat over wat mensen van waarde vinden in het 'hier en nu', 'later' en 'elders'. De uitgebreide rapportage 'Brede Welvaart in de Gelderse gebieden' brengt Brede Welvaart in kaart voor Gelderland en de regio's van de Gelderse gebiedsagenda's. Deze brochure schetst een beknopt beeld van de beschikbare indicatoren voor de Veluwe.

Bij niet alle indicatoren kunnen de regiocijfers vergeleken worden met de cijfers voor Gelderland en Nederland. De cijfers voor de Veluwe worden voor die indicatoren alleen vergeleken met de andere Gelderse regio's. Meer duiding en context van de cijfers kan gevonden worden in de uitgebreide rapportage.

Welzijn

Tevredenheid met het leven

Op de Veluwe was in 2020 87,4% van de inwoners tevreden met het leven. In 2013 was dit aandeel nog 84,7%. COVID-19 had in 2020 weinig invloed op het aandeel tevreden op de Veluwe. Afgerond is in de meeste Gelderse regio's 87% van de bevolking tevreden met het leven. Alleen Stedendriehoek (in positieve zin) en FruitDelta (in negatieve zin) wijken hier iets van af.

Tevredenheid met vrije tijd

De hoeveelheid vrije tijd die mensen hebben heeft invloed op de kwaliteit van leven. In 2019 was in op de Veluwe 76,8% van de mensen tevreden met de hoeveelheid vrije tijd. In 2020 nam landelijk en in Gelderland de tevredenheid met de vrije tijd toe. Het aandeel mensen dat tevreden was steeg in de regio Veluwe naar 79,3%, een van de hoogste niveaus van de Gelderse regio's, waar het varieerde van 77-80%.

Materiële Welvaart

Mediaan besteedbaar inkomen

Tussen 2013 en 2019 steeg het mediaan besteedbaar inkomen per huishouden in de regio Veluwe, in lijn met de Gelderse en Nederlandse trend. In 2019 was het mediaan besteedbaar inkomen in de regio Veluwe € 25.800. Dit was een van de lagere niveaus van de Gelderse regio's, waar het mediaan besteedbaar inkomen varieerde van € 24.800 (Arnhem-Nijmegen) - € 27.300 (FruitDelta).

Gezondheid

Ervaren gezondheid

Tussen 2016 en 2020 nam het deel van de bevolking dat de eigen gezondheid als goed ervaart toe voor alle Gelderse regio's. In 2016 was het aandeel mensen dat de gezondheid als goed ervaart 78,0% in de regio Veluwe. In 2020 was dit aandeel 80,9%. Dit was onder het Gelderse (79,4%) en Nederlandse (79,1%) gemiddelde.

Overgewicht

Tussen 2016 en 2020 steeg het aandeel mensen met overgewicht, zowel in Nederland, Gelderland als de Veluwe. In 2016 had 47,2% van de bevolking op de Veluwe overgewicht, in 2020 was dit 49,4%. Dit is gelijk aan het Nederlandse gemiddelde en lager dan het Gelderse gemiddelde, waar het aandeel mensen met overgewicht 50,5% was in 2020.

Levensverwachting bevolking

De levensverwachting van de bevolking bij de geboorte was in 2019 in de regio Veluwe 81,7 jaar. In Nederland en Gelderland was de levensverwachting gemiddeld 81,8 jaar.

Personen met één of meer langdurige ziekten of aandoeningen

In Nederland en Gelderland is het aantal personen met één of meer langdurige ziekten of aandoeningen afgenomen tussen 2016 en 2020. Op de Veluwe daalde dit van 35,5% naar 33,3% in 2020. In Gelderland had in 2020 gemiddeld 33,3% van de bevolking een langdurige ziekte of aandoening, in Nederland was dit 32,2%.

Arbeid en vrije tijd

Bruto arbeidsparticipatie

De bruto arbeidsparticipatie kijkt naar het aandeel van de beroepsbevolking in de gehele leeftijdsgroep 15 tot 74 jaar. Dit betreft het werkzame en werkloze deel van de beroepsbevolking. De bruto arbeidsparticipatie is de afgelopen jaren redelijk stabiel. De bruto arbeidsparticipatie op de Veluwe was 71,6% in 2020, waarmee de regio een middenpositie inneemt.

Netto arbeidsparticipatie

De netto arbeidsparticipatie kijkt specifiek naar het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de leeftijdscategorie 15 tot en met 74 jaar. Tussen 2014 en 2020 steeg de netto arbeidsparticipatie Gelderland en de regio Veluwe. In Nederland nam de arbeidsparticipatie tussen 2014 en 2019 toe, maar daalde tussen 2019 en 2020. In 2020 was de netto arbeidsparticipatie in de regio Veluwe 69,1%, waarmee de regio een middenpositie inneemt.

Werkloosheid

In 2020 nam de werkloosheid toe in Nederland en Gelderland, maar vergeleken met de jaren ervoor bleef dit op een laag niveau. De regio Veluwe had in 2019 een werkloosheidspercentage van 3,1% en in 2020 was dit 3,5%. Hiermee nam de regio een middenpositie in van de Gelderse regio's.

Hoogopgeleide bevolking

Het opleidingsniveau in Nederland en Gelderland stijgt al jaren. In Gelderland ligt het aandeel hoogopgeleiden, dus het percentage van de bevolking dat onderwijs op hbo- of wo-niveau heeft afgerond, structureel onder het Nederlandse gemiddelde. Op de Veluwe was in 2020 33,5% van de bevolking hoogopgeleid, een van de hoogste niveaus van de Gelderse regio's.

Tevredenheid met reistijd van en naar het werk

Tussen 2018 en 2020 steeg de tevredenheid met reistijd van en naar het werk voor Nederland, Gelderland en de Veluwe. In 2018 was 81,9% van de werkende inwoners van de regio tevreden over de reistijd, in 2020 nam dit toe naar 83,7%. Dit is zeer vergelijkbaar met de andere Gelderse regio's.

Wonen

Afstand tot basisschool

Op de Veluwe was de afstand tot basisscholen gemiddeld 0,7 km in 2020, net als gemiddeld in Nederland. In Gelderland was de afstand met 0,8 km iets hoger.

Afstand tot café e.d.

In 2020 was de afstand tot cafés gemiddeld 1,3 km in Nederland, maar in Gelderland was dit hoger met 1,5 km. De regio Veluwe zet hier met een afstand van 1,4 km tussenin.

Afstand tot sportterrein

In Nederland, Gelderland en de regio Veluwe was de afstand tot sportterreinen in 2015 gemiddeld 1 km.

Samenleving

Vrijwilligerswerk

Het percentage vrijwilligers daalt al jaren in Nederland, Gelderland en ook de regio Veluwe. In 2020 deed 46,3% van de inwoners van de Veluwe vrijwilligerswerk, waarmee de regio een middenpositie inneemt.

Vertrouwen in anderen

Het vertrouwen in anderen is tussen 2012 en 2020 licht gegroeid in Nederland, Gelderland en de Veluwe. In 2020 had 66,5% van de inwoners op de Veluwe vertrouwen in anderen, dit is iets hoger dan in de meeste Gelderse regio's.

Vertrouwen in instituties

Het vertrouwen in instituties is in de periode 2013-2020 toegenomen, maar vooral tussen 2019 en 2020 is een sterke stijging te zien. Dit geldt voor Nederland, Gelderland en de Veluwe. In 2019 had 64,8% van de inwoners van de Veluwe vertrouwen in instituties, in 2020 was dit 70,7%. Hiermee neemt de regio een middenpositie in binnen Gelderland.

Contact met familie, vrienden of burens

Tussen 2012 en 2020 is het aandeel mensen dat wekelijks contact heeft met familie, vrienden of burens gedaald. Dit geldt voor Nederland, Gelderland en de Veluwe. Op de Veluwe had in 2012 76,0% van de bevolking wekelijks contact met familie, vrienden of burens. In 2020 was dit 72,5%. Dit is iets hoger dan in de meeste Gelderse regio's.

Veiligheid

Aantal geregistreerde misdrijven

Het aantal geregistreerde misdrijven in Nederland en Gelderland neemt al jaren af, maar tegelijkertijd is ook de aangiftebereidheid gedaald. Op de Veluwe lag het aantal geregistreerde misdrijven per 1000 inwoners op 42,6 in 2020, een van de hoogste niveaus van de Gelderse regio's.

Milieu

Natuur- en bosgebieden

In Gelderland bestond in 2015 gemiddeld 23,3% van het totale oppervlakte land uit bos of natuur, hoger dan gemiddeld in Nederland (14,8%). De regio Veluwe had in 2015 met 40,8% het hoogste percentage natuur- en bosgebied van de Gelderse regio's.

Natuur- en bosgebieden per inwoner

De hoeveelheid natuurgebied per inwoner voor Gelderland was 57 hectare per 1000 inwoners, terwijl dit in Nederland 30 hectare per 1000 inwoners was. De Veluwe had in 2015 het hoogste aantal hectare natuur- en bosgebied per inwoner, namelijk 99,9 hectare.

Emissies van fijnstof naar lucht

Zowel in Gelderland als Nederland neemt de hoeveelheid emissies van fijnstof naar lucht af. Tussen 2015 en 2019 nam de hoeveelheid fijnstof naar lucht met 10,6% af in Gelderland en met 8,9% in de regio Veluwe. De emissies van fijnstof naar lucht in de regio Veluwe waren 379 kg PM_{2,5} per km² in 2019. Dit was lager dan het Gelderse gemiddelde van 407 kg PM_{2,5} per km².

Broeikasgasemissie per inwoner

In de monitor worden de totale broeikasgasemissies weergegeven in CO₂-equivalenten per inwoner. Op de Veluwe was de uitstoot in 2019 7,8 ton per inwoner, waarmee de regio een middenpositie inneemt binnen de Gelderse regio's.

Afstand tot openbaar groen

De afstand tot openbaar groen was in de regio Veluwe 0,5 km in 2015, net als gemiddeld in Gelderland en Nederland.

Economisch Kapitaal

Gemiddelde schuld per huishouden

Sinds 2015 stijgt de gemiddelde schuld per huishouden. De gemiddelde schuld per huishouden bestaat grotendeels uit hypotheekschulden. De Veluwe heeft met een schuld van € 114.100 in 2020 een iets hogere schuld per huishouden dan de meeste Gelderse regio's.

Mediaan vermogen van huishoudens

Bij het mediaan vermogen gaat het om het bedrag aan bezittingen van huishoudens, waar het bedrag aan schulden afgetrokken is. De afgelopen jaren is het mediaan vermogen voornamelijk toegenomen door de stijging in waarde van koopwoningen. Het Gelderse mediaan vermogen ligt structureel boven het landelijke niveau. Het mediaan vermogen was op de Veluwe € 73.800 in 2019, waarmee de regio een middenpositie inneemt binnen Gelderland.

Natuurlijk Kapitaal

Bebouwd terrein

In Nederland is een groter aandeel van het landoppervlak bebouwd terrein dan in Gelderland. Afgelopen jaren nam de hoeveelheid bebouwd terrein toe in Nederland, Gelderland en de Veluwe. Deze regio had in 2015 13,9% bebouwd terrein, waarmee de regio een middenpositie inneemt binnen Gelderland.

Groen-blaauwe ruimte

De hoeveelheid groen-blaauwe ruimte (exclusief reguliere landbouw) per inwoner is tussen 2013 en 2020 gedaald in Gelderland en de Gelderse regio's. De regio Veluwe had in 2013 1250 m² groen-blaauwe ruimte per inwoner, in 2020 was dit 1185 m². Dit was een van de hoogste niveaus van Gelderland.

Welzijn

Tevredenheid met het leven	2020	87,4%	Van de bevolking van 18 jaar of ouder
Tevredenheid met vrije tijd	2020	79,3%	Van de bevolking van 18 jaar of ouder

Materiële welvaart

Mediaan besteedbaar inkomen	2019	€ 25,800	Per huishouden
-----------------------------	------	----------	----------------

Gezondheid

Ervaren gezondheid	2020	80,9%	Van de bevolking van 18 jaar en ouder vindt eigen gezondheid (zeer) goed
Overgewicht	2020	49,4%	Van de bevolking van 18 jaar of ouder
Levensverwachting bevolking	2019	81,7	Jaar
Personen met één of meer langdurige ziekten of aandoeningen	2020	33,3%	Van de bevolking van 18 jaar of ouder

Arbeid en vrije tijd

Bruto arbeidsparticipatie	2020	71,6%	Van de bevolking van 15 t/m 74 jaar
Netto arbeidsparticipatie	2020	69,1%	Van de bevolking van 15 t/m 74 jaar
Werkloosheid	2020	3,5%	Van de beroepsbevolking
Hoogopgeleide bevolking	2020	33,5%	Van de bevolking van 15 t/m 74 jaar dat hoger onderwijs heeft afgerond
Tevredenheid met reistijd van en naar het werk	2020	83,7%	Van de bevolking van 18 jaar of ouder

Wonen

Afstand tot basisschool	2020	0,7	km
Afstand tot café e.d.	2020	1,4	km
Afstand tot sportterrein	2015	1,0	km

Samenleving

Vrijwilligerswerk	2020	46,3%	Van de bevolking van 15 jaar en ouder verrichtte in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk
Vertrouwen in anderen	2020	66,5%	Van de bevolking van 15 jaar en ouder vindt dat mensen i.h.a. te vertrouwen zijn
Vertrouwen in instituties	2020	70,7%	Van de bevolking van 15 jaar en ouder heeft vertrouwen in Tweede Kamer, politie of rechters
Contact met familie, vrienden of buren	2020	72,5%	Van de bevolking van 15 jaar en ouder heeft minstens een keer per week contact met familie, vrienden of buren

Veiligheid

Aantal geregistreerde misdrijven	2020	42,2	Aantal/1000 inwoners
----------------------------------	------	------	----------------------

Milieu

Natuur- en bosgebieden	2015	40,8%	Van het totale oppervlakte land
Natuur- en bosgebieden per inwoner	2015	99,9	ha per 1 000 inwoners
Emissies van fijnstof naar lucht	2019	379	kg PM _{2,5} per km ²
Broeikasgasemissie per inwoner	2019	7,8	ton CO ₂ -equivalent/inwoner
Afstand tot openbaar groen	2015	0,5	km

Economisch kapitaal

Gemiddelde schuld per huishouden	2020	€ 114.100	
Mediaan vermogen van huishoudens	2019	€ 73.800	

Natuurlijk kapitaal

Bebouwd terrein	2015	13,9%	<i>Van het totale oppervlakte land</i>
Groen-blauwe ruimte, exclusief reguliere landbouw	2020	1185	<i>m² per inwoner</i>

Provincie Gelderland

Markt 11

6811 CG Arnhem

Postbus 9090

6800 CX Arnhem

026 359 99 99

provincieloket@gelderland.nl

www.gelderland.nl